

Ahol a csendesóceáni háboru folyik...

Dr. Szabó Pál Zoltán előadása az Egyetembarátok Egyesülete szabadegyetemén

(A Délmagyarország munkatársától) Népszerű és mindvégig rendkívül érdekes előadás hangzott el csütörtökön délután az egyetem barátainak egyesületében. Dr. Szabó Pál Zoltán egyetemi magántanár „A csendesóceáni háború színtere” címmel tartott lebilincselően érdekes és közvetlen humorral átszótt előadást. A népszerűsítő előadás bevezetésében dr. Szabó Pál Zoltán feltárta a hallgatóság előtt a Csendes-óceán szigetvilágának roppant méreteit, majd arra tért rá, hogy milyen hatalmak versengtek ennek a területnek s ezen keresztül egész Ázsiának uralmáért. Vázolta a fegyvertelepek kalandorainak ivadékaival által benépesített — de igen gyéren lakott — Ausztrália fejlődését, majd Anglia fokozatos előrenyomulását Kína felé, Hongkong megszállását, végül az orosz uralom terjeszkedését. Ezután lépett az Ázsia fölötti uralomért versengő nagyhatalmak közé az Északamerikai Egyesült-Államok, amely azonban a hirtelen fellépő Japánnal szemben elkésett. Japán ugyanis rádőbbsent arra, hogy szigetországának partjai nem védhetők, tehát fegyverkeznie kell, hogy megvédje pozícióját.

Az előadó rendkívül vonzó módon ismertette a japáni kultúra fejlődéstörténetét, majd a Fülöp-szigetéről beszélt, Ázsia kapujáról, amely legalkalmasabb arra, hogy egy nagyhatalom megvesse rajta Ázsia fölötti uralmának alapbázisát. Beszélt a 7080 kis szigetről álló Luzonról, a jelenlegi hadműveletek gyújtópontjáról, valamint Mindanao szigetvilágáról, ahonnan évente csak cukornádból 10 millió métermézát szállítottak az USA-nak. Felvonnaltatta az ázsiai szigetvilág mérhetetlen kincseit a tea, kávé, dohány, rizs, kopra, vas, ón, növényi olaj stb. termelés elképzelhetetlen gazdagságát.

Azt fejtegette ezután, hogy az a hatalom, amely Ázsia átszervezését kézebe akarja venni, nem is lehet más, mint Japán. Ennek a szigetországnak kezében van Ázsia kulcsa. Vázolta a továbbiakban, miért nem volt alkamas erre a szerepre a nagyműveltségű Kína.

— Kína a tudomány, a béke és a gondolkodás világa, — mondotta az előadó, majd kifejtette, hogy ha egyszer Kínától tanul majd az emberiség, sok nemeset és szépet vehet át a nagy gondolkodó nép lelki kincseiből. Ezután szembe állította Kínával Japánt, amelynek lelkivilága az ösök és hősök tiszteletére és a család kultuszára épült s amelytől nem idegen az önfeláldozás, a harakiri, a becsület és a haza iránti rajongás kifejezője. A közönség melegen megtapsolta az előadó szép hasonlatát, amely szerint az 1848-as ödök szellemén, a fanatikus hazaszeretet turáni szellemén keresztül találkozott a magyar lelkiség a ja-

pán hazaszerető lelkiséggel.

Dr. Szabó Pál Zoltán magántanár előadásának második részében színes, vetített képeken mutatta be a Csendes-óceán szigetvilágának tájait, természeti és egyéb felmérhetetlen kincseit, a japán nép szokásait, építkezési módját, családi életét és templomait. A vetített képek értékes és közvetlenül magya-

ráló szöveggel kísérte. A közönség az előadás megnyerő tónusától lebilincselve, a legnagyobb érdeklődéssel kísérte a több, mint kétórás szabadelőadást, amelyet többször szakított meg őszinte, spontán tetszésnyilvánításaival. Dr. Szabó magántanár előadását dr. Halasy-Nagy József professzor vezette be és köszönte meg.

Biztosították a téglaszükségletet a tavaszi építkezésekhez

Február 10-éig jelentkezni kell a gazdáknak a gyáraknál

(A Délmagyarország munkatársától) Ismeretes, hogy a kormányzat a múlt évben meghallgatta az egyes törvényhatóságok vezetőinek referátumát a téglaszükséglet tekintetében. Az elmúlt évben egyrészt a köz- és magánépítkezések fokozottabb ütemű megindulása — főként a főváros környékén — valamint az árvíz pusztításai nagyobbarányu téglatermelést tett szükségessé. Ennek első feltétele az volt, hogy a kormányzat a téglagyárak részére elegendő szénmennyiséget biztosítson. Az életbeléptetett intézkedések lehetővé tették, hogy a téglagyárak fokozott ütemben és nagyobb mennyiségben gyártsák a téglát, úgyhogy az elmúlt év őszén már felülmulta a termelés a mutakozó szükségletet. Kitént ez különösen akkor, amikor a kiküldött árvíz bizottságok felülvizsgálták a téglai igényléseket. A helyzet ugyanis az volt, hogy az árvízsjuttotta gazdák egy része több téglát igényelt, mint amennyire szüksége volt.

Az igénylések felülvizsgálata után megkezdődött a téglakiosztása.

Tukats Sándor főispán vette kezébe a téglaprobléma megoldását. Az általa aláírt téglautalványokra osztották ki a gyárak a téglát az igénylő gazdáknak. A gyártás szünet nélkül folyt és folyik ma is, az építkezéseket a nagy hideg miatt fel kellett függeszteni mindaddig, míg az erős fagy felenged. Tavasz előtt aligha lehet újra megkezdeni az építkezéseket s így még legalább két hónap van a kiutalt téglamennyiség átvételére és elszállítására.

A melegebb idő beálltával késedelem nélkül nekifognak az építkezési munkálatoknak az árvízsjuttott tanyavilágban. Hogy ez a gyorsaság biztosítható legyen, ezért a város vezetősége felhívta most az igénylő gazdákat, hogy a kapott utalvánnyal február 10-ig jelentkeznek meg a megjelölt téglagyárban és vegyék át a téglát, hogy ezzel elkerülhető legyen a tavaszi torlódás. A téglautalványokat határidőre állították ki, aki későn jelentkezik, annak nem adnak ki téglát a gyárak.

Textildrágítás miatt őrizetbe vettek egy rőfőskereskedőt

Utánpótlási árat tilos felszámítani

(A Délmagyarország munkatársától) A szegedi rendőrség hetenkint több ízben végigrazziázza az üzleteket, hogy megállapítsa, nem követnek-e el árdrágítást, vagy árrejtőgetést. A razziák után rendszerint több előállítás, őrizetbevétel és letartóztatás történik.

A rendőrség csütörtökön reggel is szokásos ellenőrző körutját végezte és ennek során a detektívek felkeresték Halmi József Tisza Lajos-körút 38. szám alatt lévő üzletét is. Az utóbbi napokban Halmi ellen több bizalmas jelentés érkezett. Az ellenőrzés után Halmi József 71 éves textiltkereskedőt délben átadták a szegedi ügyészségnek.

Az ellenőrzés során az a gyanu merült fel, hogy Halmi nem a szabadon álló árukat drágította, hanem raktárának egy részét a pult alatti fiókokban tartotta és abból árult a detektívek adatai szerint drágábban. A detektívek ezeket az

árúkat kirakták a pultra, Halmi igyekezett az árukról eltüntetni a numerációkat, az ellenőrző közegek azonban észrevették.

Szakértők bevonásával most azt kell megállapítani, hogy a karton- és női szövetárúkat felárral árusította-e Halmi József. Tizenhat tételről sikerült megállapítani a drágítást. A jelentés szerint az anyagokat méterenként 8 fillértől 5 pengő 54 fillérig drágította.

Halmi előállították a rendőrségre, ahol védekezésében előadta, hogy nem drágítani akart, csak olyan árat számított fel, hogy abból az új anyagokat meg tudja venni. Elmondotta, hogy a lefoglalt áruk még régebbi beszerzések, amelyeket meglehetősen olcsó áron vett an-nakidején, közben azonban az áruk emelkedtek és most már csak úgy lehet beszerezni őket, hogyha a régi árut is az új áron adja. Amikor a rendőrségen tudomására hozták, hogy az „utánpótlási árat” nincs joga hozzászámítani az eladási árhoz, kijelentette, hogy erről nem volt tudomása.

Miután az árkománybiztos a régebben beszerzett áruhoz nem engedélyezte az utánpótlási ár hozzászámítását, a rendőrség Halmi őrizetbe

vette és délben átkísérte az iratokkal és a lefoglalt árukkal együtt az ügyészségre.

Kisteleki kenyérdrágítási ügy a törvényszék előtt

A szegedi törvényszék Novák tanácsa csütörtökön foglalkozott Hirsch Gyula kisteleki pékmester és Löwy Imre kisteleki péksegéd árdrágítási ügyével, akiket azzal vádolt az ügyészség, hogy júniusban és júliusban a kenyéret drágította. A kenyér kilóját a vád szerint a megállapított 32 fillér helyett 50—80 fillérért adta el. Ezenkívül nulláslisztet is beszerzett, ennek egy részéből zsemlyemorzsát készített. A nulláslisztből fehérkenyeret süített és ebből felárral eladott. Löwy azért került a vádlottak padjára, mert ő árusította a kenyéret magasabb áron.

A tárgyaláson a vádlott tagajta a terhére rótt bűncselekményt. Kijelentette, hogy különböző tévedések történtek, nem bűnös a terhére rótt cselekményben. Löwy hasonlóképpen védekezett. A tanukihallgatások után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza, majd az elnök kihirdette, hogy február 5-én hirdet ítéletet a törvényszék.

GUMIHARISNYA

fiúós, dagadt és viszeres lábakra készen és mérték után
HÖFLE Klauzál-tér 3. sz.
Gyógybaskók, fűzők készítője. Nem-szél takarékosság tagja.

Négy kivégzés Párisban

Páris, január 29. Négy párisi franciát degaulleista üzemek, tiltott fegyverviselés és az ellenségnek tett szolgálatok miatt halálra ítélték és kivégeztek. (Bud. Tud.)

Három kivégzés Norvéglában

Oslo, január 29. A Német TI jelentés: A tábori haditörvényszék három bergeni illetőségű norvég állampolgárt az ellenség javára kifejtett tevékenység miatt halálra ítélt. Az ítéleteket végrehajtották. Két másik férfit és egy nőt hasonló cselekmények miatt szabadságvesztésre ítélték. (MTI)

Vonatkorlátozások Portugáliában

Lisszabon, január 29. A fűtőanyag beszerzésében előállott nehézségek következtében a portugál vasutak igazgatósága több személyvonatjáratot beszüntetett. (MTI)

Varoa Mihály

Kenderkikészítő, kötélárnygyár és mechanikai hálógyár
SZEGED, Aradi utca 4. sz.

Olvassa a

Délmagyarországot,

hirdessen a

Délmagyarországban!

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ